

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu I / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO*	Conservator opere de artă și monumente istorice (studii superioare) (COR 262102), muzeograf (COR 262103), restaurator bunuri culturale (studii superioare) (COR 262107). Cod calificare conform ESCO – 2621 - Arhivari și curatori / Acces în ciclul de doctorat

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Arheologia de salvare și soluții de conservare <i>in situ</i>			2.2. Cod disciplină		MCC 1104				
2.3. Titularul activității de curs											
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Prof. univ. dr. Cristian Ioan Popa								
2.5. Anul de studiu		I	2.6. Semestrul		1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs		3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs		3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
d. Tutoriat					
e. Examinări					19
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					3

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	75
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	50
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	125
3.10 Numărul de credite**	5

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector sau tablă inteligentă
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector sau tablă inteligentă

Competențe specifice acumulate

5. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

6.

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii –	CP4. Absolventul dobândește cunoștințe avansate de istoria arhitecturii, artei, arheologie, istorie, epigrafie, paleografie și muzeologie. CP5. Absolventul aprofundează cunoștințe despre materiale și tehnici utilizate la realizarea de bunuri culturale.
--	---

Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință– prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune familiarizarea viitorilor specialiști cu normele și procedurile din cercetarea arheologică preventivă și de salvare. Întrucât astăzi, în România, majoritatea săpăturilor arheologice sunt de acest tip este necesară o pregătire a arheologilor, atât teoretică și metodologică, cât și practică, astfel încât să facă față noilor provocări ale arheologiei contemporane, în înțelegere cu practicile uzuale din țările europene.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi profesionale privitoare la practica arheologică, în contextul săpăturilor preventive și de salvare.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.2. Seminar-laborator		
1. Arheologia preventivă și de salvare. Introducere	Problematizare	2 ore fizice
2. Terminologie specifică și obiect de studiu	Dezbateri	2 ore fizice
3. Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic - La Valetta la 16 ianuarie 1992. Studiu legislativ	Dezbateri	2 ore fizice
4. Legislație europeană – legislație românească în domeniul arheologiei de salvare	Dezbateri	2 ore fizice
5. Standarde arheologice	Dezbateri	2 ore fizice
6. Proceduri arheologice	Dezbateri	2 ore fizice
7. Proiectul de cercetare arheologică. Întocmirea fișelor specifice	Dezbateri	2 ore fizice
8. Tehnici de cercetare și tehnici de înregistrare în teren	Dezbateri	2 ore fizice
9. Colectarea materialului arheologic. Cerințe și tehnici de înregistrare	Dezbateri	2 ore fizice
10. Întocmirea contractelor și elaborarea rapoartelor arheologice	Dezbateri	2 ore fizice
11. Elaborarea de studii și monografii	Dezbateri	2 ore fizice
12. Marile proiecte investiționale și cercetarea arheologică de salvare	Dezbateri	2 ore fizice
13. Cercetarea arheologică de salvare și conservarea <i>in situ</i> a patrimoniului	Dezbateri	2 ore fizice
14. Experiența românească în cercetarea arheologică de salvare	Dezbateri	2 ore fizice

Bibliografie generală

- *Archaeological Site Manual. Museum of London Archaeology Service*, third edition, 1994.
- Bărbulescu, Mihai, *Arheologia azi, în România*, IDEA Design & Print Editură, Cluj-Napoca, 2016.
- Bondár, Mária, Honti Silvia, Kiss Viktória, *A tervezett M7-es autópálya Somogy megyei szakaszán 2000-2001-ben végzett megelőző régészeti feltárások. Előzetes jelentés II. – Rescue excavations in 2000-2001 on the planned route of the M7 motorway in Somogy County. Preliminary report II*, Kaposvár, 2001.
- Bozóki-Ernyey, Katalin, *European Preventive Archaeology. Papers of the EPAC Meeting, Vilnius, 2004*, Budapest, 2007.
- *Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic*.
- Cunliffe, Barry, Chris Gosden, Rosemary A. Joyce, *The Oxford Handbook of Archaeology*, Oxford, 2009.
- Drewett, Peter, *Field Archaeology: An Introduction*, London, 1999.
- *Excavations Safe Practices for Small Business Owners and Contractors*, Oregon, 2013.
- *Guidance for best practice for treatment of human remains excavated from Christian burial grounds in England*, 2005.
- Higginbotham, Edward, „Excavation Techniques in Historical Archaeology”, în *Australian Historical Archaeology*, 3, 1985, p. 8-14.
- Luca, Sabin A. (coord.), *Cercetările arheologice preventive de la Turdaș-Luncă (jud. Hunedoara). Campania 2011*, Sibiu, 2012.
- Luca, Sabin A. (coord.), *Cercetările arheologice preventive de la Cristian (jud. Sibiu). Campania 2011-2012*, Sibiu, 2012.
- Popa, Cristian Ioan, Nicolae Marcel Simina, *Cercetări arheologice la Lancrăm-Glod*, Alba Iulia, Editura Ulise, 2004.
- *Standard and guidance for archaeological excavation*, Ontario, 2011.

* temele de curs și seminar/laborator trebuie să acopere în întregime obiectivele specifice formulate la secțiunea 7.2.

* temele abordate la curs și cele de la seminar pot fi proiectate atât în relație de complementaritate, cât și/sau în relație de aprofundare a tematicii.

* este recomandabil ca elaborarea fișei disciplinei să fie făcută în echipă de către titularul de curs și cel de seminar/laborator, eventual de către toți titularii aceleiași discipline, acolo unde mai multe persoane predau aceiași disciplină.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei se armonizează cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, printr-o pregătire de specialitate a masterandului în problemele arheologiei preventive din România, și nu numai.
--

1. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	100%
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5. Asimilarea termenilor specifici, definirea arheologiei preventive și a condițiilor de desfășurare legislative și practice.			

Data completării**Semnătura titularului de curs****Semnătura titularului de seminar****22.09.2025****Data avizării în departament****Semnătura directorului de departament**

01.10.2025

Prof. univ. dr. Dumitran Daniel